

Rezumatul Avizului Autorității Europene pentru Protecția Datelor referitor la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu cu titlul „Consolidarea cooperării în domeniul asigurării respectării legii în UE: modelul european de schimb de informații (EIXM)”

(Textul integral al prezentului aviz poate fi consultat în limbile engleză, franceză și germană pe site-ul AEPD: <http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 32/08)

1. Introducere

1.1. Consultarea AEPD

1. La 7 decembrie 2012, Comisia a adoptat o comunicare cu titlul „Consolidarea cooperării în domeniul asigurării respectării legii în UE: modelul european de schimb de informații (EIXM)” (denumită în continuare „comunicarea”) ⁽¹⁾. La aceeași dată, Comisia a adoptat un raport privind punerea în aplicare a Deciziei 2008/615/JAI a Consiliului din 23 iunie 2008 privind intensificarea cooperării transfrontaliere, în special în domeniul combaterii terorismului și a criminalității transfrontaliere („Decizia Prüm”) ⁽²⁾. Acest raport nu va fi discutat separat în prezentul aviz, dar este menționat pentru o mai bună înțelegere a contextului.

2. Înainte de adoptarea comunicării, Autorității Europene pentru Protecția Datelor i s-a dat posibilitatea de a prezenta observații informale. AEPD salută faptul că unele dintre observațiile sale au fost luate în considerare în cuprinsul comunicării.

1.2. Contextul și obiectivele comunicării

3. Programul de la Stockholm ⁽³⁾ are ca obiectiv întâmpinarea provocărilor viitoare și consolidarea continuă a spațiului de libertate, securitate și justiție cu acțiuni ce se concentrează pe interesele și nevoile cetățenilor. Acesta stabilește prioritățile UE în domeniul justiției și afacerilor interne pentru perioada 2010-2014 și definește orientări strategice pentru planificarea legislativă și operațională în spațiul de libertate, securitate și justiție, în conformitate cu articolul 68 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”) ⁽⁴⁾.

4. În special, Programul de la Stockholm recunoaște necesitatea coerenței și consolidării în dezvoltarea gestionării și schimbului de informații în domeniul securității interne a UE și invită Consiliul și Comisia să pună în aplicare Strategia de gestionare a informațiilor pentru securitatea internă a UE, care include un sistem solid de protecție a datelor. În acest context, Programul de la Stockholm invită, de asemenea, Comisia să evalueze necesitatea elaborării unui model european de schimb de informații (EIXM) pe baza evaluării instrumentelor existente în domeniul schimbului de informații în UE. Această evaluare trebuie să poată determina dacă aceste instrumente funcționează după cum s-a intenționat inițial și dacă îndeplinesc obiectivele Strategiei de gestionare a informațiilor ⁽⁵⁾.

5. Ca o continuare a Programului de la Stockholm, în iulie 2010, Comisia a publicat o comunicare ⁽⁶⁾ (denumită în continuare „Comunicarea din 2010”) care oferă o prezentare completă a măsurilor puse în aplicare, în curs de punere în aplicare sau avute în vedere la nivel european, care reglementează colectarea, stocarea sau schimbul transfrontalier de informații cu caracter personal în scopul aplicării legii și al gestionării migrației.

6. Ca răspuns la invitația adresată în Programul de la Stockholm și pe baza Comunicării din 2010, prezenta comunicare are drept obiectiv să elaboreze un inventar al modurilor în care schimbul transfrontalier de informații în UE funcționează în realitate și să recomande posibile îmbunătățiri.

3. Concluzii

37. AEPD apreciază atenția generală acordată protecției datelor în cuprinsul comunicării, care subliniază nevoia de a asigura un nivel înalt de calitate, securitate și protecție a datelor și reamintește că, oricare ar fi combinația sau ordinea utilizată pentru schimbul de informații, trebuie respectate atât normele privind protecția datelor, securitatea și calitatea datelor, cât și scopul pentru care ar putea fi utilizate instrumentele.

⁽¹⁾ COM(2012) 735 final.

⁽²⁾ COM(2012) 732 final.

⁽³⁾ Programul Stockholm – o Europă deschisă și sigură în serviciul cetățenilor și pentru protecția acestora, Documentul 5731/10 al Consiliului din 3 martie 2010.

⁽⁴⁾ Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO C 83, 30.3.2010, p. 47).

⁽⁵⁾ Programul de la Stockholm – o Europă deschisă și sigură în serviciul cetățenilor și pentru protecția acestora, Documentul 5731/10 al Consiliului din 3 martie 2010, secțiunea 4.2.2.

⁽⁶⁾ Comunicarea din 20 iulie 2010 a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu, cu titlul „Prezentare generală asupra modului de gestionare a informațiilor în spațiul de libertate, securitate și justiție”, COM(2010) 385 final.

38. De asemenea, AEPD:

- salută faptul că în comunicare se concluzionează că nu sunt necesare nici baze de date noi pentru aplicarea legii la nivel european, nici instrumente noi pentru schimbul de informații în cadrul UE;
- subliniază nevoia unui proces complex de evaluare a instrumentelor și inițiativelor în domeniul justiției și afacerilor interne, al cărui rezultat trebuie să conducă la elaborarea unei politici complexe a UE, integrate și bine structurate cu privire la gestionarea informațiilor și a schimburilor, și încurajează Comisia să inițieze evaluarea altor instrumente existente;
- încurajează Comisia să reflecteze asupra: (i) eficacității principiilor privind protecția datelor ținând seama de modificările tehnologice, evoluțiile legate de sistemele informatice de mari dimensiuni și utilizarea tot mai intensă a datelor colectate inițial în scopuri care nu aveau legătură cu combaterea criminalității; precum și asupra (ii) eficacității pentru securitatea publică a tendinței curente de monitorizare la scară largă, sistematică și proactivă a persoanelor nesuspectate și utilitatea efectivă a acestora în combaterea criminalității; rezultatul acestor reflecții trebuie să conducă la elaborarea unei politici complexe a UE, integrate și bine structurate, cu privire la gestionarea informațiilor și a schimburilor în acest domeniu;
- subliniază că discuțiile actuale pe marginea propunerii de directivă nu trebuie să împiedice Comisia să realizeze un inventar al problemelor și riscurilor legate de protecția datelor și a posibilităților îmbunătățiri în contextul legal actual și recomandă utilizarea acestor discuții, în special cele referitoare la diferențierea prelucrării datelor persoanelor suspectate de cele ale persoanelor nesuspectate, pentru dezvoltarea modelului european de schimb de informații;
- susține pe deplin nevoia revizuirii instrumentelor existente în vederea armonizării acestora cu propunerea de directivă și încurajează Comisia să ia măsuri suplimentare;
- încurajează Comisia să inițieze evaluarea instrumentelor existente în timpul și după punerea în aplicare completă a acestora;
- recomandă ca orientările pe care Consiliul este invitat să le ofere, în ceea ce privește alegerea canalului, să ia în considerare consecințele legate de limitarea scopului și responsabilității;
- încurajează Comisia să justifice mai clar alegerea canalului Europol utilizând instrumentele SIENA drept canal implicit și să evalueze dacă această alegere este conformă cu principiul confidențialității prin concepție;
- constată cu satisfacție că în comunicare se reamintește că informațiile pot fi schimbate și utilizate efectiv doar atunci când acest lucru este permis din punct de vedere legal, ceea ce include conformitatea cu normele privind protecția datelor, și invită Comisia să înceapă elaborarea condițiilor armonizate pentru ghișeele unice, în vederea asigurării faptului că sunt aceleași cerințe în toate statele membre și protejează cu eficacitate persoanele;
- recomandă includerea de cursuri de formare cu privire la securitatea informațiilor și protecția datelor în schema elaborată de Comisie, precum și în sesiunile de instruire pe care statele membre sunt invitate să le asigure.

Adoptat la Bruxelles, 29 aprilie 2013.

Peter HUSTINX

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor